

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجلس شورای اسلامی

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بایدی از خداوند بهمان دو مقدار این که عالم محضر خداست و سواره مظهر بر اهل انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اہمیت جایگاه دانشگاه و امتحان فرسنگ و تمدن بشری، ما دانشمندان و اصحاب بیات علمی و اعضای دانشگاه آزاد اسلامی شہدی کہ دویم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی و نظر قرار داده و از آن تعفی نگذیم:

- ۱- اصل برانست: احترام به برانست جهانی از حرکت و رفتار غیر اخلاقی و اعلام موضع نسبت به کسانی کہ حوزه علم و پژوهش را به ثقب های غیر علمی آلوده کنند.
- ۲- اصل رعایت انصاف و دانست: تمهید به جناب از حرکت جانب داری غیر علمی و سلامت از اموال، تجهیزات و منابع دسترس.
- ۳- اصل ترویج: تمهید به روح دانش و اکتشاف نتایج تحقیقات و انتقال آن به بندگان علمی و دانشمندان به غیر از مواردی کہ شیخ قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تمهید به رعایت حریم نام حرمت نام انجام تحقیقات و رعایت جانب تمهید خودداری از حرکت حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: احترام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نباتات و سایر مایمان حق).
- ۶- اصل دزدوری: تمهید به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد سازمان آکادمیک و کلیه افراد نهادی مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل شہیت جهانی: تلاش در راستای پی جویی شہیت و وفاداری به آن و دوری از حرکت پنهان سازی شہیت.
- ۸- اصل ناکیت ملی: تمهید به رعایت کامل حقوق ملی و مسزوی دانشگاه و کلیه بندگان پژوهش.
- ۹- اصل منع علمی: تمهید به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور و کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه روانشناسی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: روان شناسی تربیتی

عنوان :

رابطه بین شیوه‌های فرزندپروری والدین
با طرحواره‌های ناسازگار اولیه فرزندان

استاد راهنما :

دکتر مژگان سپاه منصور

استاد مشاور :

دکتر ناصر گودرزی

پژوهشگر :

لیلا معظمی گودرزی

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به:

- همسر مهربان و فداکارم که با از خود گذشتگی های بی دریغ و مهربانه اش و با تحمل تمامی شرایط سخت زندگی راه تحصیل را برای من هموار نموده تا به این جایگاه نایل شده و به درجات تحصیلی بالاتر برسم.

مشکر و قدردانی:

- از سرکار خانم دکتر مژگان سپاه منصور استاد گرامی و ارجمند که به عنوان استاد راهنما در مراحل تدوین این

رساله بار، بنمودهای خردمندانه و مدبرانه، با صبر و شکیبایی اینجانب را یاری نمودند، مشکر و قدردانی می‌نمایم.

- از جناب آقای دکتر ناصر کوردزی استاد مشاور که در تدوین این پایان نامه قبول زحمت فرمودند، مشکر

و افر دارم.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **لیلا معظمی گودرزی** دانش آموخته کارشناسی ارشد ناپیوسته با شماره دانشجویی **۸۸۰۶۴۹۸۸۸۰۰** در رشته روانشناسی تربیتی که در تاریخ **۹۱/۶/۲۱** از پایان نامه خود تحت عنوان: رابطه بین شیوه های فرزندپروری والدین با طرحواره های ناسازگار اولیه فرزندان با کسب نمره ۱۸ و درجه عالی دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام .

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب ، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ : ۱۳۹۱/۶/۲۱

دانشجوی کارشناسی ارشد لیلا معظمی گودرزی از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸ به حروف هجده و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضا استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

- ۱-۱ مقدمه.....
- ۲-۱ بیان مسئله.....
- ۳-۱ اهداف پژوهش.....
- ۴-۱ اهمیت و ضرورت پژوهش.....
- ۵-۱ فرضیه‌های پژوهش.....

- ۶-۱ تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها.....

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

- ۱-۲ طرحواره های ناسازگار اولیه.....
- ۲-۲ هجده طرحواره ناسازگار اولیه بر اساس مدل یانگ.....
- ۳-۲ رابطه نیازهای اساسی هیجانی و حوزه های طرحواره.....
- ۱-۳-۲ حوزه نخست ، بریدگی و طرد.....
- ۲-۳-۲ حوزه دوم ، خودگردانی و عملکرد مختل.....
- ۳-۳-۲ حوزه سوم ، محدودیت های مختل.....
- ۴-۳-۲ حوزه چهارم ، دیگر جهت مندی.....
- ۵-۳-۲ حوزه پنجم ، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری.....
- ۴-۲ طرحواره های شرطی و غیر شرطی.....
- ۵-۲ سبک ها و پاسخ های مقابله ای ناسازگار.....
- ۱-۵-۲ تسلیم طرحواره.....
- ۲-۵-۲ اجتناب طرحواره.....

- ۳-۵-۲ جبران افراطی طرحواره
- ۶-۲ پاسخ های مقابله ای
- ۷-۲ ذهنیت های طرحواره ای
- ۱-۷-۲ ده ذهنیت طرحواره ای
- ۸-۲ راهبردهای طرح واره درمانی
- ۱-۸-۲ حیطه جدایی و طرد
- ۲-۸-۲ حیطه خودگردانی و عملکرد مختل
- ۳-۸-۲ حیطه محدودیت های مختل
- ۴-۸-۲ حیطه دیگر جهت مندی
- ۵-۸-۲ حیطه گوش به زنگی و بازداری
- ۹-۲ شیوه های فرزند پروری
- ۱۰-۲ عمده ترین دیدگاه های نظری در مورد تربیت کودک
- ۱۱-۲ شیوه فرزندپروری مؤثر کدام است؟
- ۱۲-۲ پیشینه پژوهش
- ۱-۱۲-۲ تحقیقات انجام شده خارج از ایران
- ۲-۱۲-۲ تحقیقات انجام شده در ایران

فصل سوم: روش پژوهش

- ۱-۳ : روش تحقیق
- ۲-۳ : جامعه آماری
- ۳-۳ : نمونه و روش نمونه گیری
- ۴-۳ : ابزار پژوهش
- ۵-۳ : روش اجرا
- ۶-۳ : روش تجزیه و تحلیل داده ها:

فصل چهارم: استخراج و تحلیل داده‌های تجربی

.....مقدمه

.....۴-۱: توصیف داده‌ها

.....۴-۲: تحلیل داده‌ها (آزمون فرضیه‌ها)

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

.....مقدمه

.....۵-۱: بحث در چارچوب فرضیه‌های پژوهش

.....۵-۲: محدودیت‌های پژوهش

.....۵-۳: پیشنهادات پژوهش

.....پرسشنامه

.....منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱: شاخص‌های توصیفی حوزه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه.....	
جدول ۴-۲: شاخص‌های توصیفی شیوه‌های فرزندپروری.....	
جدول ۴-۳ : نتایج ضریب همبستگی برای شیوه‌های فرزندپروری مادران و طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه قطع ارتباط و طرد فرزندان.....	
جدول ۴-۴: نتایج معناداری مدل رگرسیون برای طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه قطع ارتباط و طرد فرزندان.....	
جدول ۴-۵ : ضرایب رگرسیون برای پیش بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه قطع ارتباط و طرد فرزندان.....	
جدول ۴-۶ : نتایج ضریب همبستگی برای شیوه‌های فرزندپروری مادران و طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه عملکرد و خودگردانی فرزندان.....	
جدول ۴-۷: نتایج معناداری مدل رگرسیون برای طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه عملکرد و خودگردانی مختل فرزندان.....	
جدول ۴-۸ : ضرایب رگرسیون برای پیش بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه عملکرد و خودگردانی مختل فرزندان.....	
جدول ۴-۹ : نتایج ضریب همبستگی برای شیوه‌های فرزندپروری مادران و طرح‌واره‌های ناسازگار محدودیت‌های مختل فرزندان.....	
جدول ۴-۱۰: نتایج معناداری مدل رگرسیون برای طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه محدودیت‌های مختل فرزندان.....	
جدول ۴-۱۱ : ضرایب رگرسیون برای پیش بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه محدودیت‌های مختل فرزندان.....	

جدول ۴-۱۲ : نتایج ضریب همبستگی برای شیوه‌های فرزندپروری مادران و طرح‌واره‌های ناسازگار

دیگر جهت‌مندی فرزندان.....

جدول ۴-۱۳: نتایج معناداری مدل رگرسیون برای طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه دیگر جهت‌مندی

فرزندان.....

جدول ۴-۱۴ : نتایج ضریب همبستگی برای شیوه‌های فرزندپروری مادران و طرح‌واره‌های ناسازگار

گوش به زنگی و بازداری.....

جدول ۴-۱۵: نتایج معناداری مدل رگرسیون برای طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه گوش به زنگی و

بازداری فرزندان.....

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

- نمودار ۱-۴: توزیع فراوانی نمرات حوزه قطع ارتباط و طرد.....
- نمودار ۲-۴: توزیع فراوانی نمرات حوزه عملکرد مختل.....
- نمودار ۳-۴: توزیع فراوانی نمرات حوزه محدودیتهای مختل.....
- نمودار ۴-۴: توزیع فراوانی نمرات حوزه دیگرجهت مندی.....
- نمودار ۵-۴: توزیع فراوانی نمرات حوزه گوش به زنگی.....
- نمودار ۶-۴: توزیع فراوانی نمرات شیوه فرزندپروری مقتدرانه.....
- نمودار ۷-۴: توزیع فراوانی نمرات شیوه فرزندپروری مستبدانه.....
- نمودار ۸-۴: توزیع فراوانی نمرات شیوه فرزندپروری سهل‌گیرانه.....

چکیده:

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین شیوه‌های فرزندپروری والدین با طرحواره‌های ناسازگار اولیه فرزندان است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد بود که در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ در این دانشکده مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه در این پژوهش جمعاً ۲۳۸ نفر بود که به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. در نهایت برای سنجش شیوه فرزندپروری والدین از پرسشنامه شیوه‌های فرزند پروری دیانا بامریند و برای سنجش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه از فرم کوتاه پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار یانگ استفاده شد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره به آزمون فرضیه‌های تحقیق پرداخته شد. نتایج نشان داد که شیوه فرزندپروری مستبدانه در جهت مثبت توان پیش‌بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه‌های قطع ارتباط و طرد، محدودیت‌های مختل و دیگر جهت‌مندی را دارد. و شیوه فرزندپروری مقتدرانه در جهت منفی توان پیش‌بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه‌های محدودیت‌های مختل و عملکرد و خودگردانی مختل را دارد. همچنین شیوه فرزندپروری سهل‌گیرانه در جهت مثبت توان پیش‌بینی طرح‌واره‌های ناسازگار حوزه عملکرد و خودگردانی مختل را دارد.

کلید واژه: شیوه‌های فرزندپروری ، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱ مقدمه:

به عقیده بسیاری از پژوهشگران، احساسات و طرز تلقی اشخاص از دیگران و از خود، همگی متأثر از تجارب کودکی شان است (میرنوش، ۱۳۸۳). در این بین روابط و تعاملات والد - فرزندی و شیوه های فرزندپروری^۱ به عنوان یکی از مهمترین عوامل خانوادگی مؤثر بر سلامت روانی افراد مورد تأیید قرار گرفته است (کازدین^۲، ۲۰۰۶). دارلینگ و استینبرگ^۳ (۱۹۹۳)، به نقل از حیدری و همکاران، (۱۳۸۸) نشان دادند که سبک‌های والدینی ساختارهایی هستند که ماهیت روابط والد-کودک را منعکس می‌کنند. این محققین روش‌های تربیتی را ساختارهای ارتباطی^۴ تعریف کرده‌اند که کیفیت روابط خاص بین والدین و کودک را توصیف می‌کنند و معتقد بودند که شیوه‌های فرزند پروری تاثیرات مهمی را بر رشد کودک دارند.

آلبرت الیس^۵ از جمله افرادی است که پل ارتباطی را بین حیطه‌های مختلف روانشناسی از قبیل روانشناسی خانواده، روان درمانی حتی روانشناسی اجتماعی برقرار کرده است. به نظر می‌رسد کسانی که احساس ناخوشایندی را نشان می‌دهند آنهایی هستند که دیدگاه خوشایندی را نسبت به محیط پیرامون در سالهای اولیه زندگی کسب نکرده‌ند. (تراب عراق، ۱۳۸۳). متفکران روان پویایی تحریفات را ناشی از انگیزه‌های ناهشیار^۶ و تعارضات را اغلب منتج از دوره کودکی می‌دانند. در لابلای بهره‌گیری از رویکردهای روان‌شناختی، برخی رویکردها به نظام شناختی و برخی رویکردها به عوامل ناخودآگاه و ارتباط فرد با والدین تأکید ویژه‌ای دارد. روانشناسان اجتماعی اعتقاد دارند به راحتی

^۱ child rearing style

^۲ Kazdin

^۳ Darling, N & Steinberg, L

^۴ relationship construct

^۵ Ellis

^۶ Unconscious motives

نمی‌توان پدیده‌های روان‌شناختی را در نظر گرفت مگر اینکه شناخت عمیقی را نسبت به نظام اعتقادی و سیستم انگیزشی افراد بدست آورد. (سیرز^۱، ۲۰۰۲).

گرین برگ و میشل^۲ (۱۹۸۳) در دیدگاه شناختی عقیده بر این است که تحریفات از فعالیت طرحواره‌های منفی رشد کرده و از دوره کودکی سرچشمه می‌گیرند (به نقل از گیلبرت^۳، ۱۹۹۸). طرحواره‌ها^۴ و باورها، قواعد ذهنی هستند که فرد برای پردازش اطلاعات به آنها رجوع می‌کند. منشأ آنها در دوران کودکی است و در همان دوران یاد گرفته شده. بدون آنکه در طی مراحل رشدی با فرایند برونسازی اصلاح گردند. بنابراین طرحواره‌ها تعیین کننده عقاید و نظر فرد در مورد خود و دیگران و محیط او می‌باشد و پردازش اطلاعات براساس آنها انجام می‌گیرد (مولودی و همکاران، ۱۳۸۹).

مفهوم طرحواره در اولین نوشته‌های بک^۵ در حوزه شناختی درمانی مطرح شد و پس از آن مفهوم «طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۶ توسط یانگ^۷ (۱۹۹۰) پی ریزی شد که منظور از آن، الگوهای هیجانی خود آسیب رسانی هستند که در ابتدای رشد و تحول، در ذهن شکل گرفته اند و در مسیر زندگی تکرار می‌شوند (یانگ، ۲۰۰۳).

بر اساس نظریه یانگ (۱۹۹۹، ۱۹۹۰) ویژگی‌های «طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۸» عبارت است از:

- ۱- الگوهای عمیق و فراگیری هستند،
- ۲- از خاطرات، هیجان‌ها، شناختواره‌ها و احساسات بدنی تشکیل شده‌اند،
- ۳- دوران کودکی یا نوجوانی شکل گرفته اند،
- ۴- در طول زندگی تداوم دارند،
- ۵- درباره خود و رابطه با دیگران هستند،
- ۶- به شدت ناکارآمد هستند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه برای بقاء خودشان می‌جنگند، از این رو افراد به سمت وقایعی کشیده می‌شوند که با طرحواره هایشان هم خوانی دارد. به طور کلی هر چه طرحواره شدیدتر باشد، فرد به هنگام برانگیخته شدن

^۱ Sirz

^۲ Greenberg- Mitchell

^۳ Gilbert

^۴ schema

^۵ - Beck

^۶ - early maladaptive Schemas

^۷ - Young

^۸ - early maladaptive Scemas

طرحواره ، عواطف منفی بیشتری را تجربه می کند و فعال بودن آن در ذهن ، مدت زمان بیشتری به طول می انجامد (یانگ ، ۲۰۰۳ ؛ ترجمه حمید پور ۱۳۸۶) .

۱-۲ بیان مسئله

روانشناسان مدتهاست عنوان کرده اند که عملکرد والدین بر شکل گیری افکار، رفتار و هیجانات کودکان تأثیر معناداری دارد. بر اساس مدل آسیب پذیری - استرس^۱ در آسیب شناسی روانی پژوهش های زیادی نقش عوامل مربوط به خانواده را به عنوان عامل زمینه ساز در آسیب پذیری فرد مورد بررسی قرار داده اند (هریس و کرتن^۲ ، ۲۰۰۲).

در این میان پیازه^۳ ۱۹۵۴ و بالبی^۴ ۱۹۶۹ (به نقل از گانتی و بوری^۵ ، ۲۰۰۸) معتقدند که عملکرد والدین سبب ایجاد و گسترش مدل هایی در درون سازمان شناختی فرد به نام طرحواره^۶ می شود. این طرحواره ها در زندگی فرد به عنوان عدسیه هایی عمل می کنند که تفسیر، انتخاب و ارزیابی فرد از تجارب وی را شکل می دهند.

متعاقب نظریه های شناختی آسیب پذیری روانی و با وام گیری از دیدگاه پیازه، جفری یانگ نظری را در رابطه با طرحواره های ناسازگار اولیه گسترش داده است. وی معتقد است این طرحواره ها که وی از آنها به عنوان "یک ساختار یا چارچوب مرجع" (یانگ، ۱۹۹۴) یاد می کند؛ ساختارهای پایدار و بادوامی هستند که به مثابه عدسیه هایی بر ادراک فرد از جهان، خود و دیگران اثر می گذارد. این طرحواره ها در طی تجارب کودکی شکل گرفته (که اکثراً در زندگی کودک نقش یک ضربه درونی^۷ را داشته اند) و پاسخ فرد به رخداد های محیطی را کنترل میکند (یانگ، ۱۹۹۸).

^۱ -diathesis- stress model

^۲ - Harris & Curtin

^۳ - Piaget

^۴ - Bowlby

^۵ - Gunty & Buri

^۶ - schema

^۷ - trauma

وی عنوان میکند اگر چه عوامل مربوط به جامعه، مدرسه و همسالان در شکل‌گیری این طرحواره‌ها مؤثر هستند، اما اثر آنها آن وسعت و ثبات اثر عوامل خانوادگی را ندارد (تورس^۱، ۲۰۰۲).

منشأ این طرحواره‌ها نیازهای هیجانی اصلی^۲ شامل پنج حیطة: دلبستگی امن به دیگران (مانند احساس امنیت، ثبات و پذیرش)، خودمختاری، رقابت و احساس هویت، آزادی بیان نیازها و هیجانات، بازی و خودانگیخته بودن و محدودیتهای معقول و خودکنترلی)، تجارب اولیه زندگی^۳ (ناکامی در ارضای نیازهای اولیه، ارضای بیش از حد و همانندسازی با رفتار نادرست والدین) و مزاج هیجانی^۴ کودک (مجموعه ویژگیهای خلقی کودک که ذاتی هستند و متمایز کننده شخصیت اولیه کودک) است (یانگ، ۱۹۹۴).

این طرحواره‌ها در رابطه با پنج تکلیف تحولی اساسی به وجود می‌آیند که اعتقاد بر این است کودک باید در طی تحول خود این تکالیف، را در رابطه با والدین و محیط با موفقیت پشت سر گذارد. این پنج تکلیف عبارتند از: ۱- **قطع ارتباط و طرد**^۵، این مقوله از طرحواره‌ها عقاید و باورهای منفی راجع به روابط را شامل می‌شود که ممکن است بر انتظارات فرد از روابط و مفهوم سازی آنها اثر گذارد. در اینجا باور اصلی این است که روابط غیر قابل اعتماد، بی اعتبار و دست نیافتنی هستند. ۲- **عملکرد و خودگردانی مختل**^۶، این گروه در درجه اول شامل عقایدی راجع به خود است کهها فراد خود را ضعیف، بی اثر و درمانده می‌دانند و این طرحواره‌ها اثرات مهمی بر اعتماد به نفس فرد در حیطه‌های مختلف زندگی دارند. ۳- **محدودیت‌های مختل**^۷، طرحواره‌های این مقوله با قدردانی، ارزیابی و توجه به محدودیت‌ها در زندگی روزمره مرتبط است. ۴- **دیگر جهت مندی**^۸، این گروه از طرحواره‌ها بر عقایدی متمرکز است با این مضمون که فقط نیازها، خواسته‌ها و احساسات فرد مهم است. و سبب

^۱ - Torres

^۲ - core emotional needs

^۳ - early life experiences

^۴ - emotional temperament

^۵ - disconnection & rejection

^۶ - impaired autonomy and performance

^۷ - impaired limits

^۸ - other directedness

جدایی فرد از دیگران و طرد آنها می‌شود. ۵- گوش به زنگی بیش از حد و بازداری^۱، شامل استانداردهایی غیر واقع بینانه‌ای است که با تمایل بر تمرکز به شرایط، بروندادها و رفتارهای منفی مرتبط است تا شرایط، بروندادها و رفتارهای مثبت (گانتی و بوری، ۲۰۰۸).

سبکهای فرزند پروری ترکیبهایی از رفتارهای والدین است که در موقعیتهای گسترده‌ای روی می‌دهند و جو فرزندپروری بادوامی را پدید می‌آورند (برک^۲: ۲۰۰۳، ترجمه سیدمحمدی: ۱۳۸۷).

بامریند^۳ در مطالعات خود سه ویژگی را آشکار می‌سازد که روش مؤثر را از روش‌های نه چندان مؤثر فرزندپروری جدا می‌سازد، این سه ویژگی عبارتند از: (۱) پذیرش و روابط نزدیک، (۲) کنترل و (۳) استقلال دادن.

از تعامل این سه ویژگی سه سبک فرزند پروری مشخص می‌شود: مقتدرانه^۴، مستبدانه^۵ و سهل‌گیرانه^۶.

سبک مقتدرانه با پذیرش و روابط نزدیک، روشهای کنترل سازگارانه و استقلال دادن مناسب مشخص میشود. سبک مستبدانه از نظر پذیرش و روابط نزدیک پایین، از نظر کنترل اجباری بالا و از نظر استقلال دادن پایین است. و والدین با سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه روشی مهرورز و پذیرا را نشان داده، متوقع نیستند و کنترل کمی بر رفتار فرزندان خود اعمال میکنند. این والدین به فرزندان خود اجازه می‌دهند در هر سنی که باشند خودشان تصمیم‌گیری کنند حتی اگر هنوز قادر به انجام این کار نباشند (دیاز^۷، ۲۰۰۵).

پژوهشهای زیادی به بررسی رابطه سبکهای فرزند پروری و عملکرد والدین با علائم اختلالات روانشناختی و رفتارهای مختل پرداخته‌اند (پریوات^۸، ۲۰۰۳: هیدگرکن و همکاران^۹، ۲۰۰۴: فرزاد فرد و هومن^۱، ۲۰۰۸).

^۱ - overvigilance and inhibition

^۲ - Berk Laura

^۳ - Bamrind

^۴ - authoritative

^۵ - authoritarian

^۶ - permissive

^۷ - Diaz

^۸ - Prevatt

^۹ - Heidgerken